

4.9.2024

Sosiaali- ja terveysministeriö

kirjaamo.stm@gov.fi

Viitteet:

Terveysturvalaki (1326/2010)

Asetus kiireellisen hoidon perusteista ja päivystyksen erikoisalakohtaisista edellytyksistä (583/2017)

Sosiaali- ja terveysministeriön aiempi päätös poikkeusluvasta perusterveydenhuollon ympärivuorokautisen päivystyksen järjestämiseen (VN 16138/2020)

HAKEMUS POHJOIS-POHJANMAAN HYVINVOINTIALUEEN PERUSTERVEYDENHUOLLON YMPÄRIVUOROKAUTISEN PÄIVYSTYKSEN JÄRJESTÄMISEEN KUUSAMOSSA 1.1.2025 LÄHTIEN

Haemme terveydenhuoltolain 50 §:n 5 momentin ja päivystysasetuksen 6 §:n mukaista lupaa ympärivuorokautisen perusterveydenhuollon päivystyksen järjestämiseen Kuusamossa. Haemme toistaiseksi voimassa olevaa lupaa 1.1.2025 lähtien.

Sosiaali- ja terveysministeriö on myöntänyt Kuusamon kaupungille määräaikaista poikkeuslupia perusterveydenhuollon ympärivuorokautisen päivystyksen järjestämiseen. Viimeisin määräaikainen lupa on myönnetty ajanjaksolle 1.1.2021-31.12.2024.

Sosiaali- ja terveysministeriön valmistelemassa luonnoksessa hallituksen esitykseksi ehdotetaan muutoksia ympärivuorokautista terveydenhuollon päivystystä sekä leikkaustoimintaa koskevaan säätelyyn. Perusterveydenhuollon ja akuuttilääketieteen ympärivuorokautisen päivystyksen osalta luovuttaisiin säätelystä, jonka mukaan sosiaali- ja terveysministeriö voi myöntää tätä toimintaa koskevan poikkeusluvan. Sen sijaan laissa säädettäisiin millä paikkakunnilla olisi mahdollista ylläpitää tällaista perusterveydenhuollon ja akuuttilääketieteen ympärivuorokautista päivystystä. Ylläpito olisi mahdollista Ivalossa, Kemissä, Kuusamossa, Savonlinnassa, Pietarsaareissa ja Raaseporissa. Muutokset säätelyyn ovat tulossa 1.1.2026.

4.9.2024

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen ympärivuorokautiset päivystyspisteet

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen alueella on tällä hetkellä neljä ympärivuorokautista päivystyspistettä. Yhteispäivystykset ovat Oulun seudun yhteispäivystys Oulun yliopistollisessa sairaalassa (laajan ympärivuorokautisen päivystyksen yksikkö) ja Oulaskankaan sairaalan yhteispäivystys Oulaisissa. Sosiaali- ja terveysministeriön myöntämien poikkeuslupien alaiset ympärivuorokautiset perusterveydenhuollon päivystysyksiköt ovat Kuusamossa ja Raahessa. Kussakin päivystyspisteessä on toiminnasta vastaava vastuulääkäri, jonka ohjauksessa kunkin päivystyspisteen toiminta tapahtuu.

Uudistuvaan lainsäädäntöön liittyen ympärivuorokautisiin päivystyksiin on tulossa muutoksia. Ympärivuorokautinen perusterveydenhuollon päivystys Raahessa päättyy 31.12.2024 (aluevaltuuston päätös 17.6.2024). Jatkossa Raahessa järjestetään vastaanotto kiireellisiä hoidontarpeen arviointia ja hoitoa varten päivisin ja iltaisin klo 22 asti vuoden jokaisena päivänä. Esitettyyn terveydenhuoltolain muutokseen liittyen yhteispäivystys Oulaskankaan sairaalassa olisi päättyvässä viimeistään 31.12.2025. Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue on esittänyt, että perusterveydenhuollon ympärivuorokautisen päivystyksen lailla säädettävien paikkakuntien luetteloon lisättäisiin Oulainen (Oulaskangas).

Kuusamon perusterveydenhuollon ympärivuorokautinen päivystys

Päivystystoiminta toteutetaan omana toimintana, ostopalvelua ei ole käytössä. Käyntimäärät kuvattu taulukossa 1.

Taulukko 1. Käyntimäärät Kuusamon ympärivuorokautisessa perusterveydenhuollon päivystyksessä

4.9.2024

<u>Käynnit</u>	<u>2023</u>
Vuodessa	31064
Vuorokaudessa, mediaani	85
Ilta-aikaan (16-22), keskiarvo	23,9
Ilta-aikaan (16-22), mediaani	24
Yöaikaan (22-07), keskiarvo	8,5
Yöaikaan (22-07), mediaani	7
Viikonloppuisin päiväsaikaan (07-16), keskiarvo	40,6
Viikonloppuisin päiväsaikaan (07-16), mediaani	40

Palvelujen saavutettavuus, laatu ja potilasturvallisuus

Terveysihuoltolain 50§ mukaan sosiaali- ja terveysministeriö voi myöntää hyvinvointialueelle luvan ympärivuorokautisen perusterveydenhuollon tai akuuttilääketieteen päivystyksen järjestämiseen, jos palvelujen saavutettavuus ja päivystyspisteiden väliset etäisyydet sitä edellyttävät eikä väestön tarvitsemia palveluja voida riittävästi turvata ensihoitopalvelujen avulla.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue on maantieteellisesti laaja. Kuusamon sosiaali- ja terveyskeskuksen ja Oulun yliopistollisen sairaalan välinen etäisyys on 216 km.

Terveysihuoltolain 50§ 6 momentin mukaan päivystävissä yksiköissä on oltava riittävät voimavarat ja osaaminen, jotta hoidon laatu ja potilasturvallisuus toteutuvat. Yksikössä tulee olla mahdollisuus taudinmäärittystä varten tarvittaviin laboratoriotutkimuksiin ja kuvantamiseen kaikkina vuorokauden aikoina sekä etälääketieteen avulla mahdollisuus konsultoida ympärivuorokautisen laajan päivystyksen tai yhteispäivystyksen yksikköä. Mahdollisuus siirtää potilas nopeasti ympärivuorokautiseen laajan päivystyksen tai yhteispäivystyksen yksikköön tulee varmistaa. Edellä mainitut riittävät voimavarat ja osaaminen toteutuvat Kuusamon ympärivuorokautisessa perusterveydenhuollon päivystyksessä.

4.9.2024

Röntgenpalvelut ovat saatavilla ilta-aikaan ja viikonloppuisin varallaolopäivystyksenä ja öisin hälytystyönä. Kuusamossa on paikallinen keskuslaboratorio, virka-ajan ulkopuolella laboratorion palveluja toteutetaan osin vieritestauksella. Päivystävä lääkäri voi tarvittaessa konsultoida Oulun yliopistollisen sairaalan erikoisalojen päivystäjää tai potilaan hoidon niin vaatiessa lähettää potilaan arvioitavaksi Oulun yliopistolliseen sairaalaan. Ensihoidon palveluista vastaa OYS sairaalapalvelujen ja ensihoidon toimialueen OYS ensihoito osaamiskeskus.

Yhteenveto

Sosiaali- ja terveysministeriö on vuodesta 2015 lähtien myöntänyt poikkeusluvan Kuusamon perusterveydenhuollon ympärivuorokautiselle päivystykselle. Nykyisen luvan voimassa olo päättyy 31.12.2024. Valmisteilla olevassa ympärivuorokautista terveydenhuollon päivystystä koskevassa säätelyssä tultaneen säätämään, että Kuusamossa voisi 1.1.2026 lähtien ylläpitää perusterveydenhuollon ja akuuttilääketieteen ympärivuorokautista päivystystä.

Haemme terveydenhuoltolain 50 §:n 5 momentin ja päivystysasetuksen 6 §:n mukaista lupaa ympärivuorokautisen perusterveydenhuollon päivystyksen järjestämiseen Kuusamossa toistaiseksi voimassa olevana 1.1.2025 lähtien. Perusteena palvelujen saavutettavuus, potilasturvallisuus ja väestön palvelutarve.

Oulussa 10.9.2024

Ilkka Luoma
Hyvinvointialueen johtaja

Terhi Nevala
Johtajaylilääkäri